

دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی
دانشکده مهندسی برق - گروه مهندسی کنترل

درس کنترل خطی

پاسخ تمرین سری دوم

نام و نام خانوادگی	مریم سلطانی
شماره دانشجویی	۴۰۱۱۹۴۳۳
تاریخ	آبان ماه ۱۴۰۳

فهرست مطالب

۴	۱	سوال یک
۴	۱.۱	حل دستی
۵	۲.۱	کد MATLAB
۷	۲	سوال دوم موتور DC
۷	۱.۲	حل دستی
۸	۲.۲	کد MATLAB
۱۰	۳	سوال سوم
۱۰	۱.۳	به دست آوردن خطای ماندگار زمان نشست و و فرافروش برای ورودی پله
۱۰	۲.۳	به دست آوردن k به ازای M_p جدید
۱۱	۳.۳	کد MATLAB
۱۳	۴.۳	مقادیر به ازای $k = ۴$
۱۴	۴	سوال چهارم
۱۴	۵	سوال پنجم

فهرست تصاویر

۶	رسم در حالت حلقه باز	۱
۶	مشخصات نمودار (۱)	۲
۷	رسم در حالت حلقه بسته	۳
۷	مشخصات نمودار (۲)	۴
۸	نمودار بلوکی ساده شده	۵
۹	نمودارها در دو حالت حلقه بسته و حلقه باز	۶
۹	پارامترهای مربوط به حلقه باز	۷
۱۰	پارامترهای مربوط به حلقه بسته	۸
۱۲	نمودار پاسخ پله	۹
۱۲	پارامترهای مربوطه	۱۰

فهرست برنامه‌ها

۵ (MATLAB) loop open	۱
۶ (MATLAB) loop closed	۲
۸ (MATLAB) code question ۲	۳
۱۱ (MATLAB) code question ۳	۴

۱ سوال یک

۱.۱ حل دستی

اطلاعات داده شده از نمودار:

$$M_p = 0.443, \quad t_p = 0.332 \text{ s}, \quad y(\infty) = 1.58$$

با استفاده از M_p ، مقدار ζ را به دست می آوریم. رابطه ی بین M_p و ζ به شکل زیر است:

$$M_p = e^{-\frac{\pi\zeta}{\sqrt{1-\zeta^2}}}$$

با جایگذاری $M_p = 0.443$ ، داریم:

$$0.443 = e^{-\frac{\pi\zeta}{\sqrt{1-\zeta^2}}}$$

با حل این معادله، مقدار ζ به دست می آید:

$$\zeta \approx 0.25$$

اکنون فرکانس طبیعی ω_n را از رابطه زیر محاسبه می کنیم:

$$\omega_n = \frac{\pi}{t_p \sqrt{1-\zeta^2}}$$

با جایگذاری $t_p = 0.332$ و $\zeta = 0.25$:

$$\omega_n = \frac{\pi}{0.332 \sqrt{1-(0.25)^2}} \approx 9.775$$

طبق قضیه مقدار نهایی داریم:

$$y(\infty) = \lim_{s \rightarrow 0} s \cdot Y(s)$$

چون ورودی پله واحد است، یعنی $R(s) = \frac{1}{s}$:

$$y(\infty) = \lim_{s \rightarrow 0} T(s)$$

از داده های مسئله می دانیم که $y(\infty) = 1.58$ ، پس:

$$k = y(\infty) = 1.58$$

تابع تبدیل حلقه باز $T(s)$ را به صورت زیر می نویسیم:

$$T(s) = \frac{k\omega_n^2}{s^2 + 2\zeta\omega_n s + \omega_n^2}$$

با جایگذاری $\omega_n = 9.775$ ، $\zeta = 0.25$ ، $k = 1.58$:

$$T(s) = \frac{150.97}{s^2 + 2 \times 0.25 \times 9.775 s + (9.775)^2}$$

که ساده می شود به:

$$T(s) = \frac{150.97}{s^2 + 4.8875 s + 95.55}$$

اکنون تابع تبدیل حلقه بسته $G(s)$ را با استفاده از رابطه بین $T(s)$ و $G(s)$ به دست می‌آوریم:

$$T(s) = \frac{G(s)}{1 + G(s)}$$

در نتیجه:

$$G(s) = \frac{T(s)}{1 - T(s)}$$

با جایگذاری $T(s)$:

$$G(s) = \frac{\frac{150.97}{s^2 + 4.8875s + 95.55}}{1 - \frac{150.97}{s^2 + 4.8875s + 95.55}}$$

و با ساده‌سازی:

$$G(s) = \frac{150.97}{s^2 + 4.8875s - 55.47}$$

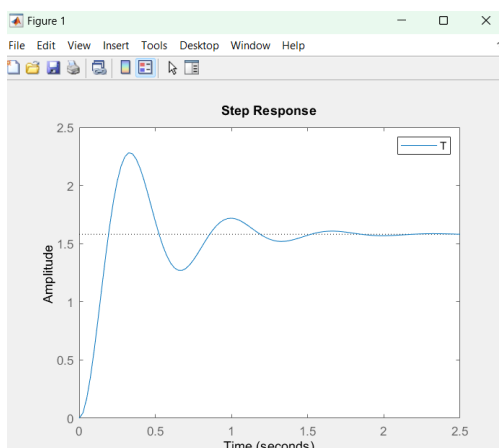
در نتیجه، تابع تبدیل حلقه بسته $G(s)$ به صورت بالا به دست می‌آید.

۲.۱ کد MATLAB

```
1 clc;clear;close all
2 s = tf('s');
3 hold on
4 T = 150.97/(s^2 + 4.8875*s + 95.55);
5 step (T,2.5);
6 legend ('T')
7 T_info = stepinfo(T);
```

Code 1: open loop (MATLAB)

خروجی به این شکل است:

شکل ۱: رسم در حالت حلقه باز

Field ^	Value
RiseTime	0.1298
TransientTime	1.4441
SettlingTime	1.4441
SettlingMin	1.2683
SettlingMax	2.2803
Overshoot	44.3234
Undershoot	0
Peak	2.2803
PeakTime	0.3392

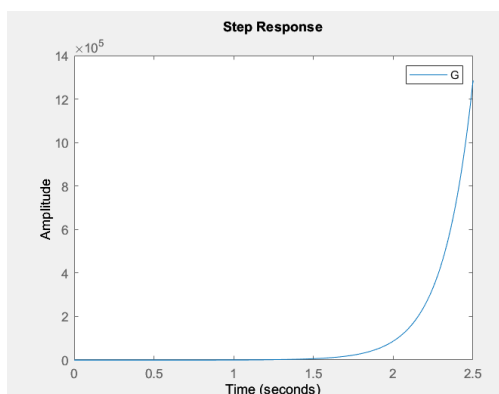
شکل ۲: مشخصات نمودار (۱)

همانطور که مشاهده می‌کنیم خروجی و مشخصات با انتظارات ما تطابق زیادی دارند.

```
1 clc;clear;close all
2 s = tf('s');
3 hold on
4 G = 150.97/(s^2 + 4.8875*s - 55.47);
5 step (G,2.5);
6 legend ('G')
7 G_info = stepinfo(G);
```

Code 2: closed loop (MATLAB)

خروجی به این شکل است:

شکل ۳: رسم در حالت حلقه بسته

Field ▲	Value
RiseTime	NaN
TransientTime	NaN
SettlingTime	NaN
SettlingMin	NaN
SettlingMax	NaN
Overshoot	NaN
Undershoot	NaN
Peak	Inf
PeakTime	Inf

شکل ۴: مشخصات نمودار (۲)

همانطور که در نمودارهای مربوط به حلقه باز و حلقه بسته می بینیم فیدبک باعث پایداری سیستم شده است.

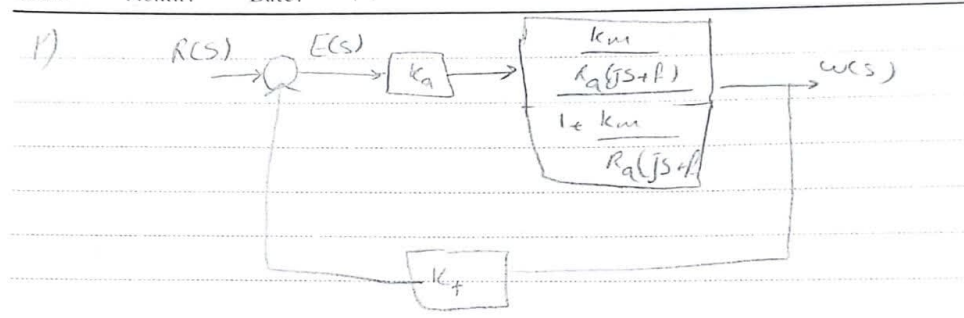
۲ سوال دوم موتور DC

۱.۲ حل دستی

Subject :

Year. Month. Date. ()

شکل ۵: نمودار بلوکی ساده شده

$$\frac{\omega(s)}{R(s)} = \frac{\frac{K_m K_a}{R_a(Js+F) + K_m K_b}}{1 + \frac{K_a K_m K_t}{R_a(Js+F) + K_m K_b}} = \frac{K_m K_a}{R_a(Js+F) + K_m K_b + K_a K_m K_t}$$

اگر $k_t = 0$ آنگاه

$$T(s) = \frac{0.8}{2(s+0.2) + 0.4} = \frac{0.4}{s+0.4}$$

اگر $k_t = 1$ آنگاه

$$T(s) = \frac{0.8}{2(s+0.2) + 1.2} = \frac{0.4}{s+0.8}$$

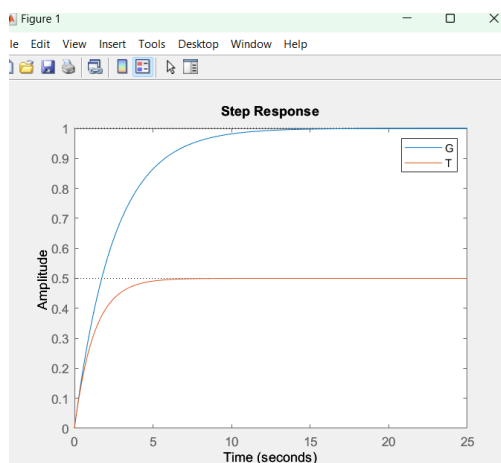
۲.۲ کد MATLAB

```

1 clc;clear;close all
2 s = tf('s');
3 G = 0.4/(s + 0.4); %openLoop
4 T = 0.4/(s + 0.8); %closeLoop
5 hold on
6 legend
7 step(G)
8 step(T)
9 T_info = stepinfo(T);
10 G_info = stepinfo(G);

```

Code 3: question2 code (MATLAB)

شکل ۶: نمودارها در دو حالت حلقه بسته و حلقه باز

coaing ▸ nwz

Editor - question2.m

T_info x G_info x

1x1 struct with 9 fields

Field	Value
RiseTime	5.4925
TransientTime	9.7802
SettlingTime	9.7802
SettlingMin	0.9045
SettlingMax	1.0000
Overshoot	0
Undershoot	0
Peak	1.0000
PeakTime	26.3646

شکل ۷: پارامترهای مربوط به حلقه باز

تحلیل: همانطور که مشاهده می شود خطای ماندگار حالت حلقه بسته از حلقه باز بیشتر است (در حلقه باز تقریباً خطای حالت ماندگار صفر و در حالت حلقه بسته حدود ۰.۵ است.) ثابت زمانی در حالت حلقه باز بیشتر است. با توجه به نتایج کد متلب (قسمت info) زمان خیز در حالت حلقه باز بیشتر است. زمان نشست در حالت حلقه بسته کمتر است چون زودتر به ۵ درصد حالت ماندگارش می رسد.

T_info	
1x1 struct with 9 fields	
Field	Value
RiseTime	2.7463
TransientTime	4.8901
SettlingTime	4.8901
SettlingMin	0.4523
SettlingMax	0.5000
Overshoot	0
Undershoot	0
Peak	0.5000
PeakTime	13.1823

شکل ۸: پارامترهای مربوط به حلقه بسته

۳ سوال سوم

۱.۳ به دست آوردن خطای ماندگار زمان نشست و و فرافروش برای ورودی پله

$$\frac{K}{s^2 + 4s} = L(s) \Rightarrow \lim_{s \rightarrow 0} L(s) = Kp \Rightarrow Kp = \infty$$

بنابراین، خطای حالت ماندگار:

$$E_{ss} = \frac{1}{1 + Kp} = 0$$

حال، تابع تبدیل سیستم حلقه بسته به صورت زیر نوشته می شود:

$$T(s) = \frac{\frac{16}{s^2 + 4s}}{1 + \frac{16}{s^2 + 4s}} = \frac{16}{s^2 + 4s + 16}$$

می دانیم فرم استاندارد به شکل زیر است در نتیجه می توانیم با تطبیق دادن مجهولات را پیدا کنیم.

$$T(s) = \frac{\omega_n^2}{s^2 + 2\zeta\omega_n s + \omega_n^2}$$

با فرض اینکه $\omega_n = 4$ ، $K = 16$ ، و $0.5 = \text{zeta}$ محاسبه می کنیم:

$$M_p = 100 \times e^{\left(-\frac{\pi\zeta}{\sqrt{1-\zeta^2}}\right)} = 16.3\%$$

زمان نشست نیز برابر است با:

$$t_s = \frac{3.2}{\zeta\omega_n} = 1.6$$

۲.۳ به دست آوردن k به ازای Mp جدید

اکنون، سوال می خواهد که $M_p = 5\%$ باشد. بنابراین باید مقدار جدید ζ و سپس K جدید را محاسبه کنیم.

$$M_p = 5 \Rightarrow 5 = 100 \times e^{\left(-\frac{\pi\zeta}{\sqrt{1-\zeta^2}}\right)} \Rightarrow \zeta = 0.69$$

حال می‌توانیم K جدید را به دست آوریم. با توجه به اینکه:

$$\omega_n = \sqrt{K}$$

$$2\omega_n\zeta = 4$$

$$so : \omega_n = 2.90$$

در نتیجه

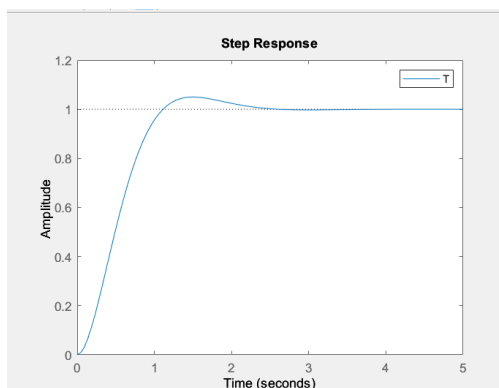
$$K_{\text{new}} = \omega_n^2$$

$$so : K_{\text{new}} = 8.40$$

۳.۳ کد MATLAB

```
1 clc;clear;close all
2 s = tf('s');
3 hold on
4 T = 8.40/(s^2 + 4*s + 8.40);
5 step (T,5);
6 legend ('T')
7 T_info = stepinfo(T);
```

Code 4: question3 code (MATLAB)

شکل ۹: نمودار پاسخ پله

Editor - questions.m

T_info

1x1 struct with 9 fields

Field ^	Value
RiseTime	0.7235
TransientTime	2.0686
SettlingTime	2.0686
SettlingMin	0.9005
SettlingMax	1.0500
Overshoot	5.0017
Undershoot	0
Peak	1.0500
PeakTime	1.4967

شکل ۱۰: پارامترهای مربوطه

تحلیل: در این حالت مشاهده می شود که تابع تبدیل سیستم به مقدار ۱ میرا می شود در نتیجه پایدار است.

۴.۳ مقادیر به ازای $k = 4$

فرض کنیم $K = 4$ باشد. در این صورت، پارامترهای سیستم به صورت زیر خواهند بود:

$$\omega_n = \sqrt{K} = 2 \Rightarrow \zeta = 1$$

بنابراین، محاسبه فراجش (M_p) به صورت زیر خواهد بود:

$$M_p = e^{\left(-\frac{\pi\zeta}{\sqrt{1-\zeta^2}}\right)} = e^{\left(-\frac{\pi}{0}\right)} = e^{-\infty} = 0$$

بنابراین در این حالت فراجش صفر خواهد بود.

۴ سوال چهارم

روابط سیستم به صورت زیر است:

$$Y(s) = \frac{G(s)}{1 + KG(s)} D(s), \quad E(s) = D(s) - kY(s), \quad D(s) = \mathcal{L}\{d(t)\} = \frac{1}{s}$$

خطای ماندگار e_{ss} به صورت زیر محاسبه می شود:

$$e_{ss} = \lim_{s \rightarrow 0} SE(s) = \lim_{s \rightarrow 0} \left(1 - \frac{KG(s)}{1 + KG(s)} \right) = -B \Rightarrow G(0) = -\frac{1+B}{BK} \quad (I)$$

برای محاسبه خطای ماندگار از ورودی پله، فرض می کنیم که $d(t) = 0$ و $r(t) = U(t)$ است. بنابراین:

$$Y(s) = \frac{KG(s)}{1 + KG(s)} \cdot \frac{1}{s}, \quad L(s) = KG(s), \quad e_{ss} = \lim_{s \rightarrow 0} \frac{1}{1 + L(s)} = \frac{1}{1 + L(0)}$$

با توجه به رابطه (I) داریم:

$$e_{ss} = \frac{1}{1 + KG(0)} = \frac{1}{1 - \frac{1+B}{B}} = -B$$

۵ سوال پنجم

داریم:

$$e(s) = \frac{1}{1 + G(s)} r(s) \quad (I)$$

و

$$T(s) = \frac{Y(s)}{X(s)} = \frac{G(s)}{1 + G(s)} \Rightarrow G(s) = \frac{Y(s)}{X(s) - Y(s)} \quad (II)$$

چون ورودی پله واحد می باشد، نتیجه می گیریم:

$$e(s) = \frac{1}{1 + \frac{Y(s)}{X(s) - Y(s)}} r(s) = \frac{X(s) - Y(s)}{X(s)} r(s) = \frac{1}{s} \frac{X(s) - Y(s)}{X(s)}$$

چون سیستم پایدار است انتگرال مورد نظر به مقدار ثابتی همگرا می شود و از قضیه مقدار نهایی می توان نوشت: (برای حل حد از هوپیتال استفاده می شود)

$$I = \int_0^\infty e(t) dt = \lim_{s \rightarrow 0} E(s) = \lim_{s \rightarrow 0} \left[\frac{X(s) - Y(s)}{sX(s)} \right] = \lim_{s \rightarrow 0} \frac{X'(s) - Y'(s)}{X(s) + sX(s)} = X'(0) - Y'(0)$$

می توانیم $X'(0)$ و $Y'(0)$ را به صورت زیر بنویسیم:

$$Y'(0) = (A_1 + A_2 + A_3 + \dots), \quad X'(0) = (B_1 + B_2 + B_3 + \dots)$$

در نتیجه:

$$I = -(A_1 + A_2 + A_3 + \dots + A_n) + (B_1 + B_2 + B_3 + \dots + B_m)$$